

DUURZAME BEREIKBAARHEID VAN LOCATIES REGIO NOORDOOST BRABANT

DUURZAME BEREIKBAARHEID VAN LOCATIES REGIO NOORDOOST BRABANT

Acht locatietypen en achttien referentielocaties

INSPIRATIEBUNDEL

2 december 2021

INHOUD

Inleiding	7
Stappenplan	8
INTRODUCTIE ACHT LOCATIETYPEN	10
LOCATIETYPE 1 CENTRUMGEBIEDEN	18
LOCATIETYPE 2 KANTOORGEBIEDEN	20
LOCATIETYPE 3 CULTUURCLUSTER	22
LOCATIETYPE 4 GROOTSCHALIGE PRODUCTIE	24
LOCATIETYPE 5 GROOTSCHALIGE DISTRIBUTIE	26
LOCATIETYPE 6 CAMPUS	28
LOCATIETYPE 7 GEZONDHEIDSZORG	30
LOCATIETYPE 8 ONDERWIJS	32
En verder	35

Inleiding

Regio Noordoost Brabant (RNOB) staat voor belangrijke maatschappelijke opgaven. Een goede en duurzame bereikbaarheid, een aantrekkelijk vestigingsklimaat, behoud van talent en omgeving waar het goed wonen, werken en leven is. Deze bundel dient als inspiratie voor alle partijen in de regio Noordoost Brabant die willen werken aan de duurzame bereikbaarheid van hun locaties. Locaties die economisch en/of maatschappelijk van waarde zijn voor de regio, bijvoorbeeld een kantoorlocatie, cultuurcluster of bedrijventerrein. De bundel is gebaseerd op het onderzoek naar de duurzame bereikbaarheid van referentielocaties dat Sweco en Stec Groep hebben uitgevoerd in opdracht van RNOB. De referentielocaties uit het onderzoek zijn ingedeeld in acht locatietypen, waarvoor vervolgens duurzame bereikbaarheidsprofielen zijn opgesteld.

In het hoofdrapport 'Duurzame bereikbaarheid referentielocaties' RNOB zijn 18 locaties specifiek uitgewerkt. Dit zijn de locaties die een belangrijk verschil voor de regio kunnen maken. Maar er zijn nog meer locaties in de regio. Daar is deze inspiratiebundel voor bedoeld, zodat op elke locatie op elk niveau partijen samen aan de slag kunnen. Deze inspiratiebundel bevat een stappenplan, een beschrijving en uitwerking van de locatietypen, de mogelijke maatregelen om de duurzame bereikbaarheid te verbeteren en de opzet naar concrete projecten.

Met behulp van deze bundel kunnen partijen in de regio dus in beeld krijgen hoe ze de duurzame bereikbaarheid van hun locaties samen kunnen verbeteren en welke stappen zij daartoe kunnen zetten.

Stappenplan

Om te komen tot een goede aanpak voor het verbeteren van de duurzame bereikbaarheid van de locatie, kan het stappenplan worden gevolgd dat ook voor het onderzoek is gehanteerd. Het stappenplan wordt hiernaast kort toegelicht. Voor meer informatie en de achterliggende methodiek verwijzen wij u graag naar het hoofdrapport van het onderzoek.

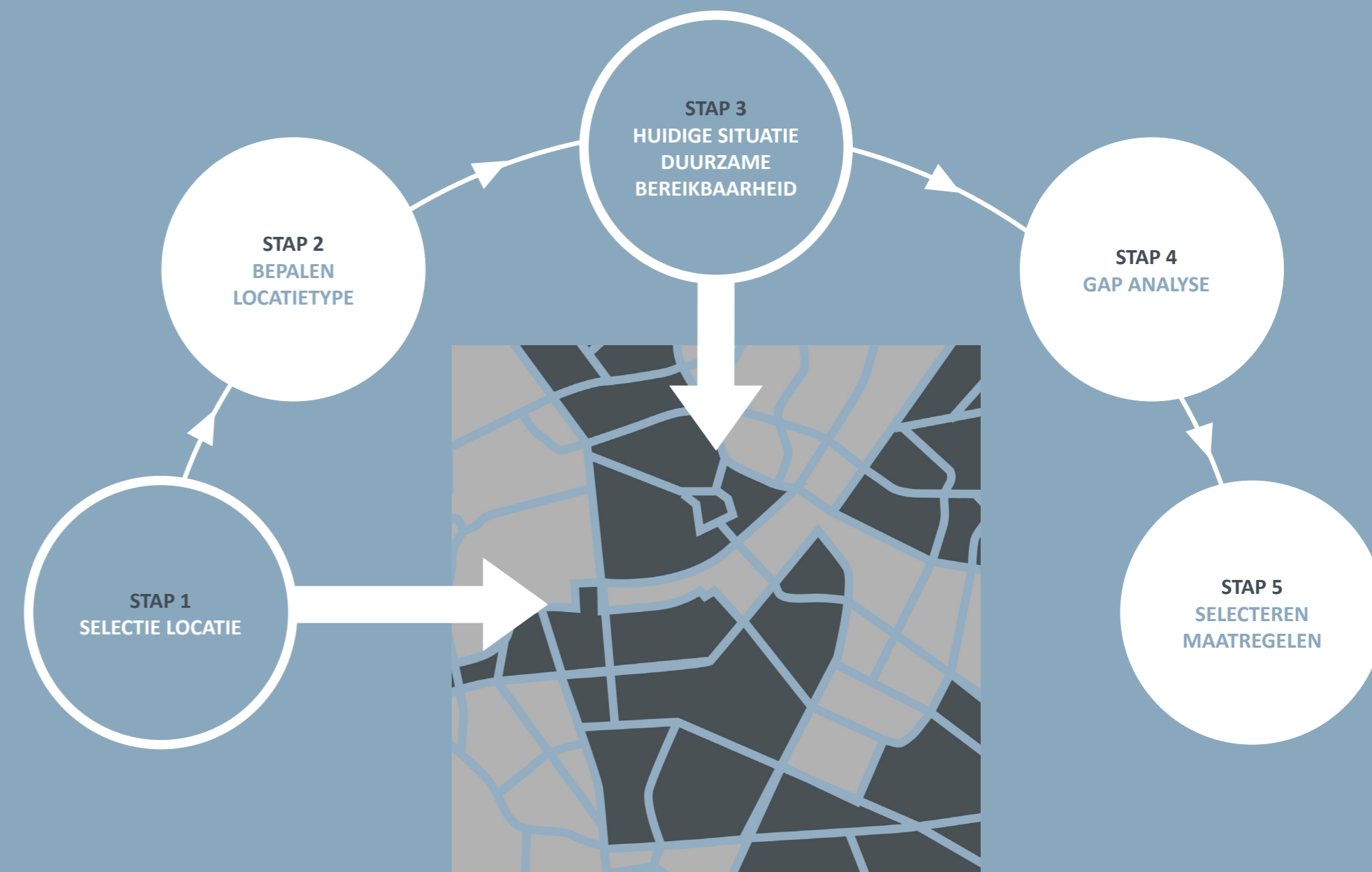
STAP 1: SELECTIE LOCATIE Allereerst bepaalt u voor welke locatie u de duurzame bereikbaarheid wilt verbeteren. De aanpak voor duurzame bereikbaarheid is gebiedsgericht. U selecteert daarom een locatie en bepaalt ook een duidelijke afbakening van het gebied.

STAP 2: BEPALEN LOCATIETYPE In deze stap analyseert u de locatie. Welke functies zijn er op de locatie, wat is het karakter van de locatie? Op basis hiervan bepaalt u welk van de acht locatietypes het meest passend is voor de betreffende locatie. Hierbij hoort ook een gewenst duurzaam bereikbaarheidsprofiel.

STAP 3: HUIDGE SITUATIE DUURZAME BEREIKBAARHEID Tijdens het onderzoek is een methodiek ontwikkelt om de mate van duurzame bereikbaarheid te kunnen beoordelen. De methodiek is uitgewerkt in het hoofdrapport. In deze stap kunt u deze methodiek toepassen om een beeld te vormen van de mate van duurzame bereikbaarheid van de betreffende locatie in de huidige situatie.

STAP 4: GAP ANALYSE De huidige mate van duurzame bereikbaarheid vergelijkt u met het gewenste duurzaam bereikbaarheidsprofiel, dat past bij het locatietype. Op deze manier ontstaat inzicht in de aspecten waarop uw locatie het goed doet en waar verbetering wenselijk is wat betreft de duurzame bereikbaarheid. De gap analyse is in het onderzoek visueel weergegeven aan de hand van een web.

STAP 5: SELECTEREN KANSRIJKE MAATREGELEN Op basis van de uitkomsten van de gap analyse weet u op welke aspecten de duurzame bereikbaarheid verbeterd moet worden. Voor ieder locatietype is een lijst met kansrijke maatregelen opgenomen in de inspiratiebundel. Met behulp van de resultaten van de gap analyse kunt u een selectie maken van de maatregelen die u verder wil gaan uitwerken. Met deze werkwijze heeft u een onderbouwd besluit op welke manier u de duurzame bereikbaarheid van uw locatie aan kunt pakken.

INTRODUCTIE

ACHT LOCATIETYPEN

DUURZAAM BEREIKBAARHEIDSPROFIEL PER LOCATIETYPE

HET GEWENSTE DUURZAME BEREIKBAARHEIDSPROFIEL IS EEN AMBITIENIVEAU VOOR 2030

Het gewenste duurzame bereikbaarheidsprofiel is een ambitie en streefbeeld voor 2030 per locatietype, maar de duurzame bereikbaarheidsmaatregelen zijn specifiek en op maat voor elke locatie. Op welke manier en op welke termijn een verbetering van de duurzame bereikbaarheid per locatie mogelijk is, is locatiespecifiek. Dit geldt ook voor de mate waarin het ambitieniveau bereikt kan worden. Maar elke verbetering of groei richting het ambitieniveau ten opzichte van de huidige situatie (de verschuiving van de zwarte lijn richting de groene lijn in de vlindermodellen per locatie in hoofdstuk 4) is progressie. Natuurlijk kunnen betrokkenen in de aanpak van duurzame bereikbaarheid per referentielocatie eigen (sub)doelen stellen op basis van de duurzame bereikbaarheidsmaatregelen en het ambitieniveau voor het locatietype. Wel blijft gelden dat de referentielocatie, en de regio, bij elke stap richting het ambitieniveau duurzamer bereikbaar en daarmee toekomstbestendiger wordt. Dat is het uiteindelijke doel en moet het uitgangspunt zijn van het gesprek tussen alle belanghebbenden in deze opgave.

GEMENGD (BINNEN)STEDELIJK

BINNENSTEDEN OF CENTRUMGEBIEDEN VAN GROTERE DORPEN EN STEDEN

KANTOORGEBIEDEN

CULTUURCLUSTER

INDUSTRIËLE CLUSTERS

GROOTSCHALIGE PRODUCTIE (INDUSTRIE, HOGERE MILIEUCATEGORIE)

GROOTSCHALIGE DISTRIBUTIE (LOGISTIEK EN GROOTHANDEL)

BIJZONDERE (KENNIS)CLUSTERS

CAMPUS (VOOR EEN SELECTIEVE DOELGROEP)

GEZONDHEIDSZORG

ONDERWIJS

BINNENSTEDEN OF CENTRUMGEBIEDEN VAN GROTERE DORPEN EN STEDEN | GEMENGD (BINNEN)STEDELIJK

In dit locatietype staat de voetganger centraal. De voetganger kan zich vrij en veilig in het hele gebied verplaatsen en het netwerk is fijnmazig. Nabijheid van voorzieningen is belangrijk.

Een binnenstad of centrumgebied is goed bereikbaar voor fietsers. Er zijn comfortabele fietsroutes tot aan de rand van het gebied, waar men de fiets goed kan stallen. Het is belangrijk dat er verschillende type stallingen aanwezig zijn, voor de diverse doelgroepen. In het gebied zelf staat de verblijfskwaliteit voor de voetganger voorop.

Het openbaar vervoer vervult een ondersteunende, maar onmisbare rol. Hierbij is het vooral van belang dat het gebied goed bereikbaar is met het openbaar vervoer, maar het openbaar vervoer hoeft niet tot aan de (eind) bestemming te komen. Vanaf de ov-halte wordt voorzien in aantrekkelijke looproutes het gebied in.

Deelmobiliteit, met name de deelfiets, is van belang op ov-haltes om het laatste deel van de reis te verbeteren. Deelauto's zijn kansrijk voor bewoners van het gebied. Op die manier zijn zij voor automobilititeit niet afhankelijk van een privéauto en is het ruimtegebruik effectiever. Micromobilititeit, zoals free-floating deelscooters en deelsteps, zijn niet welkom in het gebied. Deze vervoersmiddelen hebben hier geen toegevoegde waarde, omdat ze vaak worden gebruikt ter vervanging van lopen, fietsen of het openbaar vervoer.

De auto wordt gefaciliteerd tot aan de randen van het gebied. Hiermee is het gebied zelf zo veel mogelijk autoluw. Vanaf de stroomwegen is het gebied relatief gemakkelijk te bereiken, maar enige vertraging op piekmomenten wordt geaccepteerd. In het gebied zelf is voor bezoekers sprake van betaald parkeren, mits de alternatieven (fiets en openbaar vervoer) van voldoende kwaliteit zijn.

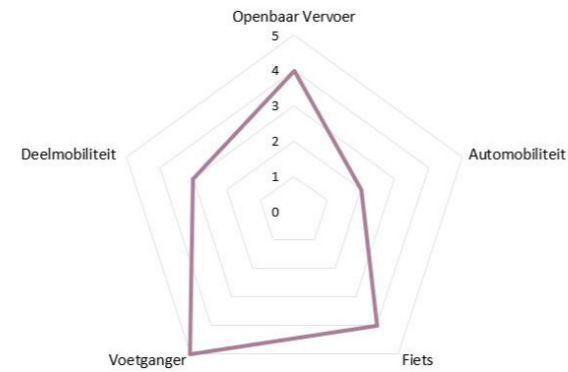
Voor de bevoorrading van centrumgebieden is het belangrijk dat dit zo veel mogelijk uitstootvrij plaatsvindt.

KANTOORGEBIEDEN | GEMENGD (BINNEN)STEDELIJK

Een kantoorgebied wordt goed ontsloten door de duurzame modaliteiten fiets, voet, openbaar vervoer en deelmobiliteit. Door het relatief geringe ruimtebeslag van deze modaliteiten ontstaat ruimte voor groen en voorzieningen. Dit verbetert de ruimtelijke kwaliteit en maakt verblijven prettiger voor de gebruikers, zoals personeel en bezoekers. In het gebied is de voetganger prominent aanwezig. De omgeving moet uitnodigen tot lopen.

Het gebied ligt aan een doorgaande (snel)fietsroute, waardoor het goed bereikbaar is op de fiets. Bij de kantoren zijn ook goede voorzieningen aanwezig voor fietsers. Voor kantoorpersoneel wordt het zo aantrekkelijk gemaakt om de fiets te pakken, zowel op korte als middellange afstanden.

Het gebied is vanuit meerdere richtingen goed te bereiken met trein en/of bus, die met name in de spits hoogfrequent rijden. Vanaf de ov-haltes zijn deelfietsen andere micromobilititeiten aanwezig, wat de last mile

verbetert en het bereik van het ov vergroot.

Werkgevers stimuleren het gebruik van openbaar vervoer en deelmobiliteit onder hun werknemers. Deelmobiliteit vervult een rol in de zakelijke mobiliteit van bedrijven. Voor korte afstanden is de deelfiets of -step een optie, voor langere afstanden de deelauto. Hiermee kan een modal shift in het woon-werkverkeer worden gerealiseerd.

Auto bereikbaarheid blijft van belang voor de kantoorlocatie, maar de auto heeft geen prioriteit in de ruimtelijke inrichting van het gebied. De locatie is relatief gemakkelijk vanaf stroomwegen te bereiken met de auto, maar enige vertraging op piekmomenten wordt geaccepteerd. Parkeren gebeurt aan de randen of ondergronds en zo min mogelijk op straat.

CULTUURCLUSTER | GEMENGD (BINNEN)STEDELIJK

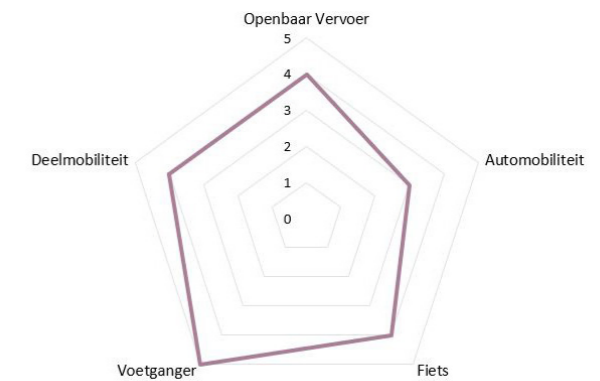
Een cultuurcluster bruist dag en nacht. Het is daarom van belang dat bezoekers gemakkelijk en veilig van en naar de locatie kunnen lopen en fietsen.

Er komen echter ook bezoekers van verder weg, bijvoorbeeld bij grootschalige evenementen of congressen. Deze bezoekers komen vooral met het openbaar vervoer. De bereikbaarheid van het ov is daarom goed en de looproutes naar de haltes zijn veilig en comfortabel. Omdat de activiteiten van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat kunnen doorgaan, rijdt het openbaar vervoer de gehele dag en ook laat nog in redelijke frequentie.

Deelfietsen en andere vormen van deelmobiliteit worden aangeboden bij de ov-haltes, zodat de last mile verbetert en het bereik van het openbaar vervoer groter is.

Een deel van de mensen blijft aangewezen op de auto. Ook in het kader van toegankelijkheid is bereikbaarheid via de weg belangrijk. Vanuit het gebied zijn de stroomwegen snel te bereiken. Binnen het gebied is zo min mogelijk autoverkeer.

De vraag naar parkeerplaatsen verschilt per activiteit of evenement. Dit vraagt om flexibel gebruik en uitwisseling van parkeerplaatsen. Er zijn één of meerdere grotere parkeerterreinen die voor meerdere functies worden gebruikt. Voorkeur voor parkeren op afstand of betaald parkeren. Er wordt ruim voorzien in oplaadmogelijkheden voor elektrische auto's.

GROOTSCHALIGE PRODUCTIE (INDUSTRIE, HOGERE MILIEUCATEGORIE) | INDUSTRIËLE CLUSTERS

Voor de bedrijvigheid op deze locatie is goede bereikbaarheid over de weg van groot belang. Er is sprake van zowel goederenvervoer als personenvervoer. Een deel van de werknemers komt met de auto, soms ook op tijdstippen dat weinig alternatieven aantrekkelijk zijn.

Daarnaast komt een grote groep werknemers met de fiets, scooter of het openbaar vervoer. Het openbaar vervoer verbindt de locatie met een ov-knooppunt in de regio. De dienstregeling is waar mogelijk afgestemd op de bedrijvigheid.

Bij de ov-haltes is bij voorkeur deelmobiliteit beschikbaar. Dit vergroot het bereik met het openbaar vervoer aanzienlijk en zorgt voor een betrouwbaar systeem. Wanneer de bus niet meer rijdt, kan met de (deel)fiets de dichtstbijzijnde ov-knoop worden bereikt.

In het gebied zijn zoveel mogelijk vrijliggende fietspaden aanwezig. Alle wegen die dit niet hebben, zijn veilig ingericht voor fietsers. Ook zijn er voldoende looproutes, die vooral het natransport van het openbaar vervoer bedienen. De routes zijn sociaal veilig en goed ingepast zodat ze uitnodigen tot het maken van een wandeling.

De bedrijven in het gebied werken samen waardoor mobiliteit op elkaar is afgestemd. Multimodaal vervoer van goederen draagt hieraan bij. Met werkgeversaanpakken wordt ingezet op duurzaam reisgedrag in het woon-werk en zakelijk verkeer. Carpoolen en thuiswerken wordt gestimuleerd, voor zakelijke verplaatsingen zijn deelauto's aanwezig en bij ploegendiensten kunnen pendelbusjes worden ingezet. Bij bestaande terreinen wordt gecombineerd gebruik van parkeerplaatsen gestimuleerd, zodat beschikbare plekken beter worden benut. Bij nieuwe ontwikkelingen is geconcentreerd parkeren een interessante optie.

GROOTSCHALIGE DISTRIBUTIE (LOGISTIEK EN GROOTHANDEL) | INDUSTRIËLE CLUSTERS

Voor de bedrijfsactiviteiten is de bereikbaarheid via de weg van groot belang. De doorstroming op de toegangswegen wordt daarom geborgd. Vanuit de gebieden kan je snel naar stroomwegen in de omgeving. Bij voorkeur is er een directe aansluiting op de snelweg.

Om de bereikbaarheid via de weg te borgen, maar de uitbreiding van infrastructuur te minimaliseren, is de mobiliteit van de bedrijven zo effectief mogelijk georganiseerd. Multimodaal vervoer van goederen draagt hier aan bij. Bij bestaande terreinen wordt gecombineerd gebruik van parkeerplaatsen gestimuleerd, zodat beschikbare plekken beter worden benut. Bij nieuwe ontwikkelingen is geconcentreerd parkeren een interessante optie.

Met behulp van werkgeversaanpakken zetten bedrijven in op elektrisch vervoer, carpoolen en deelmobiliteit voor zakelijke reizen.

Openbaar vervoer draagt bij aan de duurzame bereikbaarheid van de locatie. Door deelmobiliteit bij ov-haltes aan te bieden, wordt het bereik van het openbaar vervoer vergroot. Hoogwaardig openbaar vervoer is echter niet altijd haalbaar, waardoor ook teruggegrepen kan worden op carpoolen of bedrijfsbusjes die tussen grotere openbaar vervoersknooppunten en het gebied rijden.

CAMPUS (VOOR EEN SELECTIEVE DOELGROEP) | BIJZONDERE (KENNIS)CLUSTERS

Een campus ontvangt meerdere doelgroepen, zoals werknemers, studenten en bezoekers. Onder het campuspersoneel bevinden zich werknemers uit de directe omgeving tot internationaal talent. Dit vereist mobiliteit op maat. De gewenste bereikbaarheid verschilt per campus. Dit is afhankelijk van de dominante sector(en) op de campus, de omgeving en de ruimtelijke structuur.

Een campus is doorgaans goed bereikbaar op korte en lange afstanden door de doorgaande fietsroutes die aansluiten op de campus. Het gemakkelijk kunnen stallen van de fiets nabij de locatie is een vereiste. Het openbaar vervoer biedt eveneens een bijdrage in bereikbaarheid op korte en lange afstanden. Frequent rijdende buslijnen met veilige en toegankelijke haltes vlakbij de campus zorgen ervoor dat de doelgroepen graag met het openbaar vervoer reizen.

Naast de mogelijkheden om de campus met de fiets en het openbaar vervoer te bereiken, wordt er flexibiliteit geboden door te voorzien in deelmobiliteit. Deelmobiliteit op de campus is met name een toevoeging voor het zakelijke verkeer, zoals werknemers.

Op de campus zelf ligt de nadruk op de voetganger. Door toegankelijke en aantrekkelijke voetgangersroutes kunnen campusgebouwen gemakkelijk worden bereikt.

Om de uiteenlopende doelgroepen te voorzien in mobiliteit op maat, speelt ook de auto een rol. Parkeren is geconcentreerd op een of meerdere plekken. Vanaf daar zijn de gebouwen te voet goed te bereiken over de toegankelijke en aantrekkelijke voetgangersroutes.

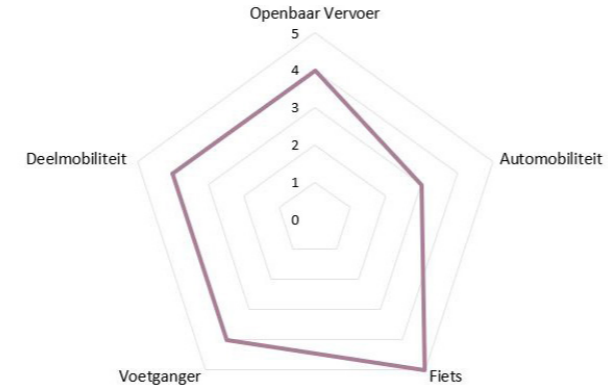
GEZONDHEIDSZORG | BIJZONDERE (KENNIS)CLUSTERS

Een locatie met een cluster functies in de gezondheidszorg kent een groot verzorgingsgebied. Deze locatie moet daarom voor eenieder uitstekend bereikbaar en veilig toegankelijk zijn met alle modaliteiten.

De gezondheidszorg draait rond de klok. De bereikbaarheid sluit hierop aan, door frequent openbaar vervoer, waarmee patiënten, personeel en bezoekers zich in verschillende windrichtingen kunnen verplaatsen. De veilige en goed toegankelijke halte ligt op korte loopafstand van de bestemming. Tussen de halte en de ingang ligt een comfortabele looproute.

De locatie is aangesloten op doorgaande fietsroutes, welke zorgen voor een goede bereikbaarheid per fiets. Daarnaast kent de locatie een goede autobereikbaarheid. De autobereikbaarheid vindt zijn basis in de centrale en goed toegankelijke parkeervoorzieningen, op comfortabele loopafstand van de ingang.

Doordat de locatie voor alle modaliteiten goed bereikbaar is, biedt deelmobiliteit hier niet direct een toevoeging.

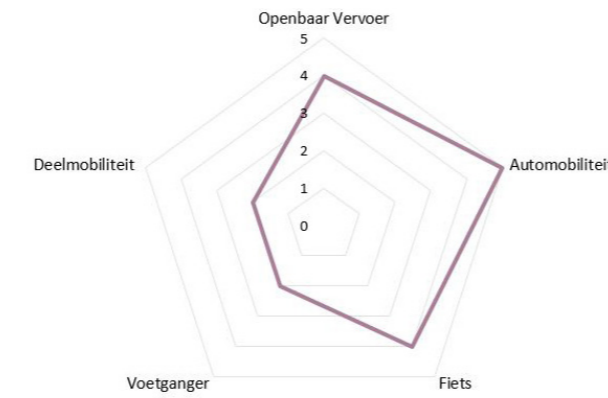
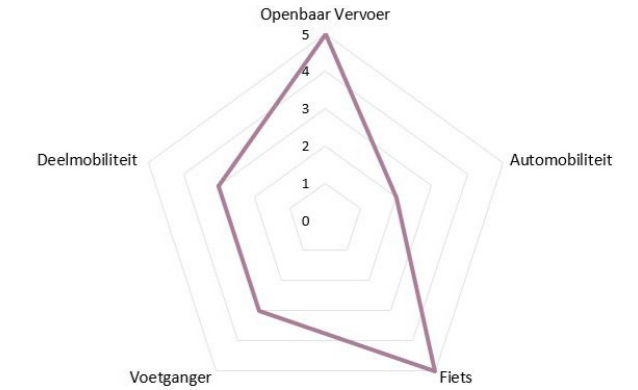

ONDERWIJS | BIJZONDERE (KENNIS)CLUSTERS

De locatie is goed bereikbaar met de fiets. Doorgaande fietsroutes sluiten aan op deze locaties. Doordat de locatie zich voornamelijk richt op vervolgonderwijs (MBO, HBO en WO) is het verzorgingsgebied relatief groot. De fietsroutes is zo ontworpen dat deze aantrekkelijk is voor verschillende type fietsers, zoals de elektrische fiets en speedpedelec. Vlakbij de bestemmingen zijn fietsenstallingen aanwezig en bij de instellingen zelf zijn douches aanwezig.

Het verzorgingsgebied van deze locaties is relatief groot, waardoor ook veel bezoekers de locatie niet met de fiets kunnen bereiken. De locaties zijn goed ontsloten met openbaar vervoer. Het bereik van het openbaar vervoer wordt vergroot door deelmobiliteit aan te bieden bij ov-haltes. Ook in het gebied zijn enkele locaties waar deelmobiliteit wordt aangeboden.

De auto is welkom in het gebied, maar wordt zoveel mogelijk geclusterd geparkeerd op enige afstand van de bestemming. Zo blijft er rondom de onderwijsinstellingen voldoende ruimte over voor groen, voetpaden en verblijfskwaliteit.

LOCATIETYPE 1 CENTRUMGEBIEDEN

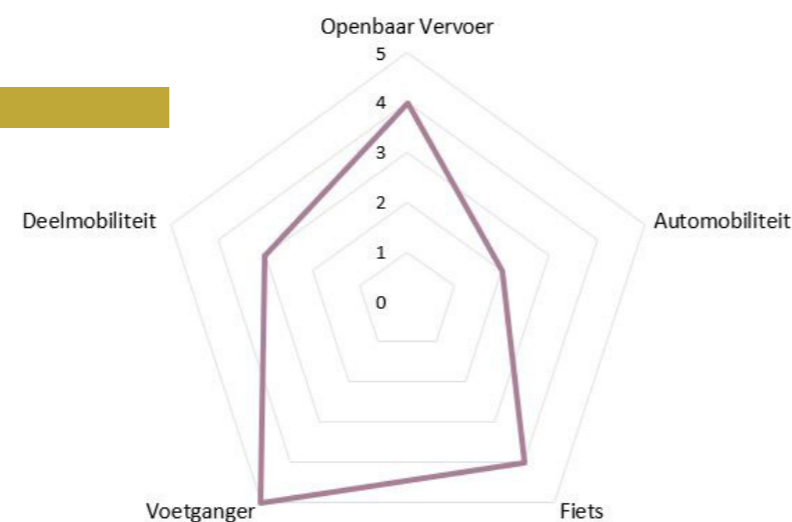
REFERENTIELOCATIES

- ◉ CENTRUM UDEN (GEMEENTE UDEN)
- ◉ CENTRUM 'S-HERTOGENBOSCH (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Voetganger centraal, verplaatst zich vrij en veilig door hele gebied.
- Goede fietsbereikbaarheid: comfortabele routes en diverse typen stallingen.
- Het openbaar vervoer is ondersteunend en voor sommige doelgroepen onmisbaar.
- Deelauto's met name kansrijk onder bewoners, als vervanger van de privéauto.
- Auto gefaciliteerd tot aan de rand van het gebied.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	*TERMIJN	*KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Looproutes verbeteren	Aantrekkelijker om te lopen van, naar en in het gebied	Door op strategische locaties de wandelroutes te verbeteren, bijvoorbeeld naar omliggende wijken of ov-haltes, is het aantrekkelijker om lopend naar de locatie te gaan	KT	++
Meer openbare fietsenstallingen	Verbeteren bereikbaarheid en comfort fietser	Starten met verkenning locaties voor openbare fietsenstallingen of pop-up stallingen	KT	+++
Kwaliteit HOV-verbindingen verhogen	Frequenter en sneller ov naar omliggende steden	10-minuten frequentie op de HOV-verbindingen	MLT	+
Aanbod deelauto's uitbreiden op openbare parkeervoorzieningen	Alternatief bieden voor eigen autobezit van bewoners centrumgebied	Actief gemeentelijk beleid ontwikkelen om deelmobiliteit te faciliteren; uitvoering door marktpartijen	KT	n.v.t. (markt)
Realisatie mobiliteitshub	Verbeteren ov-bereikbaarheid; stimuleren deelmobiliteit	Haalbaarheidsonderzoek naar introductie van mobiliteitshub(s)	KT	+
Verbeteren last mile P+R-locaties	Verbeteren duurzame bereikbaarheid automobilititeit	Starten verkenning naar verbetering last-mile opties P+R – centrum	MLT	++
Autoluw maken van het centrum	Verbeteren verblijfskwaliteit voetgangers en fietsers	Starten beleidsplannen (verdergaande) autoluwe binnenstad	MLT / LT	+
Uitbreiden aantal oplaadpunten	Faciliteren en stimuleren groei aantal elektrische auto's	25% van de parkeerplaatsen is voorzien van een oplaadpunt in 2030	KT/MLT	++

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELEN

* Voor dit locatietype 1 en voor locatietype 2 zijn de criteria 'Termijn' en 'Kosteneffectiviteit' hier als voorbeeld uitgewerkt.

LOCATIETYPE 2 KANTOORGEBIEDEN

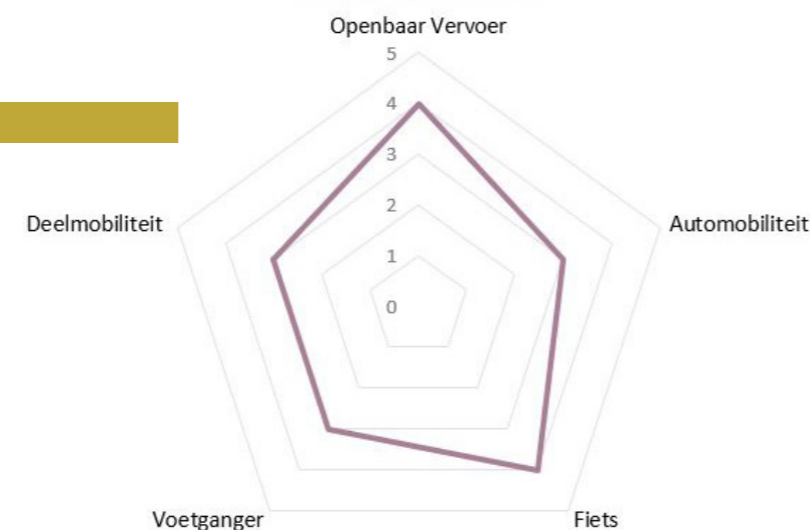
REFERENTIELOCATIES

- ◉ STATIONSGBIED / PALEISKWARTIER (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)
- ◉ PETTELAARPARK (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Omgeving moet uitnodigen tot lopen; voetgangers prominent aanwezig.
- Ligt aan goede, snelle fietsroute(s) en voorzieningen voor fietsers aanwezig.
- Goede ov-bereikbaarheid vanuit meerdere richtingen, deelmobiliteit voor de last-mile.
- Gebruik van ov en deelmobiliteit gestimuleerd door werkgevers voor zakelijke mobiliteit.
- Auto bereikbaarheid van belang, maar geen prioriteit in inrichting gebied.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	*TERMIJN	*KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Toevoegen van looproutes	Faciliteren van voetgangers in het gebied	De overstekbaarheid van de straten in het gebied verbeteren en de looproute richting de bushalte en langs de wegen sociaal veiliger maken	MLT	++
Prioriteren fietsinfrastructuur in de openbare ruimte	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Bij herinrichting van straten meer prioriteit geven aan fietsers	KT	++
Fietsparkeervoorzieningen vlakbij bestemming	Faciliteren van fietsers	Bij werkgevers stimuleren dat zij fietsvoorzieningen vlakbij de bestemming aanbieden Bij nieuwe omgevingsvergunning-aanvragen de fietsenstallingen als eis stellen	KT	+++
Aantakken doorfietsroutes	Faciliteren van fietsers	Aansluiting op doorfietsroutes verbeteren	MLT	++
Ontwikkelen mobiliteitshubs	Duurzame mobiliteit effectief aanbieden	Locatiestudie opstarten naar kansrijke locaties voor deze hubs en samen met de werkgevers optrekken om deze ook voor zakelijk gebruik te laten gebruiken	MLT	+
Frequentie van openbaar vervoer vergroten	Effectiviteit en gebruik van het openbaar vervoer verhogen	Inzetten op snelle en frequente busverbinding richting grotere ov-knooppunten	MLT	+
Opwaarderen verblijfskwaliteit bushaltes	Bereikbaarheid en kwaliteit openbaar vervoer verbeteren	Alle bushaltes voorzien van dynamische informatie en comfortabele wachtruimte	KT	+
Elektrische laadpunten	Elektrisch rijden stimuleren	Laadpuntenstrategie opstarten voor de locatie, passend binnen het beleid van de gemeente.	KT	++
Werkgeversaanpak	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Aan de hand van de Brabantse Mobiliteit Index maatregelen uitwerken	KT	++

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELLEN

* Voor locatietype 1 en voor dit locatietype 2 zijn de criteria 'Termijn' en 'Kosteneffectiviteit' hier als voorbeeld uitgewerkt.

LOCATIETYPE 3 CULTUURCLUSTER

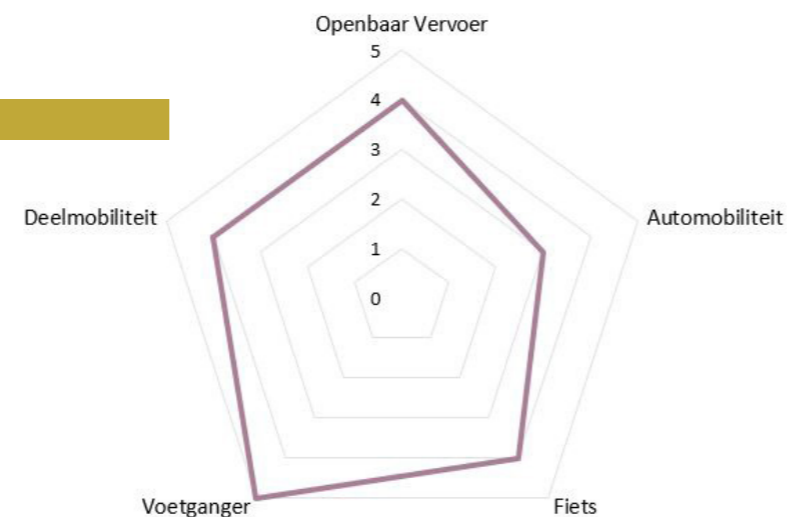
REFERENTIELOCATIES

- ◉ TRAMKADE (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)
- ◉ NOORDKADE (GEMEENTE MEIERIJSTAD)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- De voetganger heeft prioriteit en kan zich goed verplaatsen naar de bestemmingen.
- Naar gebieden kan gemakkelijk en veilig worden gefietst over doorgaande routes.
- Openbaar vervoer rijdt frequent, haltes zijn veilig en comfortabel.
- Deelfietsen en deelmicromobiliteit vergroten het bereik van het openbaar vervoer.
- Goede bereikbaarheid vanaf stroomwegen; efficiënt gebruik parkeerplaatsen

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Verbeteren fijnmazig voetgangersnetwerk	Faciliteren van voetgangers in het gebied en van en naar het gebied.	Samen met partijen in het gebied werken aan het verbeteren van looproutes. Elke straat is veilig en toegankelijk en de voetganger heeft een duidelijke positie in het gebied		
Fietsinfrastructuur verbeteren	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Betere fietsroutes van en naar de locatie. Elke straat is veilig en toegankelijk en de fiets heeft een duidelijke positie in de omgeving van het gebied		
Fietsparkeervoorzieningen vlakbij bestemming	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Partijen stimuleren meer stallingsvoorzieningen te treffen voor fietsers, bij voorkeur overdekt en met aanbindmogelijkheid. Bij nieuwbouw- en herontwikkelingen dit als eis opnemen bij de vergunningaanvraag		
Sociale veiligheid (randvoorwaarde voor duurzame mobiliteit) vergroten voor bezoekers van de locatie	Faciliteren van fietsers en voetgangers	Met partijen in het gebied onderzoek starten naar opwaarderen van de sociale veiligheid in het gebied waarin duidelijk wordt welke maatregelen effectief zijn		
Ontwikkelen mobiliteitshubs	Duurzame mobiliteit effectief aanbieden	Locatiestudie naar mobiliteitshubs en vraag naar deelmobiliteit starten		
Geofencing voor free floating deelmobiliteit	Duidelijkheid voor deelmobiliteit en tegengaan van verrommeling van de openbare ruimte	Gebieden aanwijzen voor geofencing van deelmobiliteit, al dan niet in combinatie met mobiliteitshub		
Route- en locatie aanduiding deelmobiliteit	Duurzame mobiliteit duidelijke plek geven	Route- en locatieaanduiding in de openbare ruimte aanbrengen ten behoeve van vindbaarheid		
Onderzoek bereikbaarheid per bus	Effectiviteit en gebruik openbaar vervoer verhogen	Onderzoeken mogelijkheid optimalisatie oververbinding met omliggende kernen		
Onderzoek parkeerbeleid	Ontmoedigen autogebruik	Onderzoek haalbaarheid parkeren op afstand en/of betaald parkeren		
Elektrische laadpunten	Elektrisch rijden stimuleren	Laadpuntenstrategie uitwerken voor het gebied, passend bij het gemeentelijk beleid		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELLEN

LOCATIETYPE 4 GROOTSCHALIGE PRODUCTIE

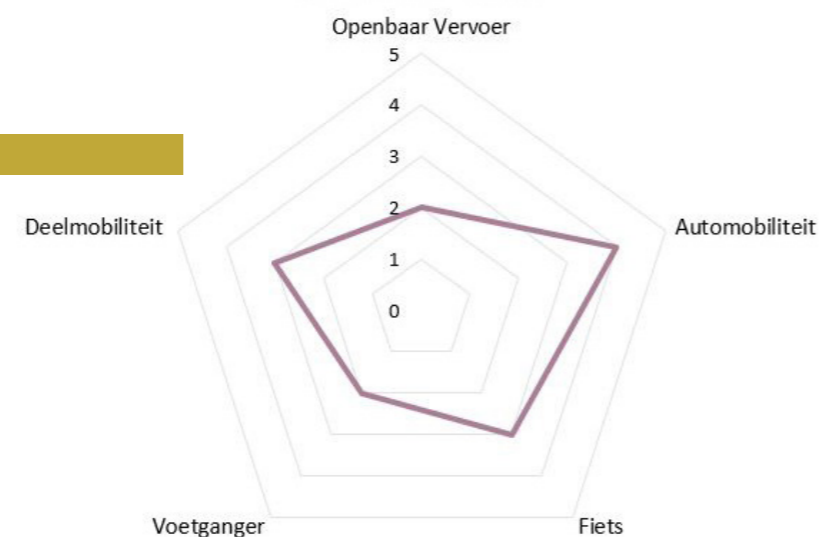
REFERENTIELOCATIES

- ◉ LADONK / VORST (GEMEENTE BOXTEL)
- ◉ DE RIETVELDEN (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)
- ◉ DE DUBBELEN (GEMEENTE MEIERIJSTAD)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Omgeving moet uitnodigen tot lopen.
- Er zijn zo veel mogelijk vrijliggende fietspaden aanwezig.
- Openbaar vervoer is betrouwbaar en wordt aangevuld met de deelfiets.
- Door bedrijven wordt duurzaam reisgedrag gestimuleerd.
- Bedrijven werken efficiënt samen op het gebied van mobiliteit en parkeren.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Verbeteren fijnmazig en sociaal veilig voetgangersnetwerk	Faciliteren van voetgangers in het gebied en directere looproutes mogelijk maken	Starten met een onderzoek naar (potentiële) looproutes op de locatie en omgeving		
(collectieve) Overdekte en eventueel bewaakte fietsenstallingen	Faciliteren van fietsers	Inventariseren overdekte fietsenstallingen binnen plangebied en waar mogelijk/nodig overdekte fietsenstallingen faciliteren. Bij nieuwe aanvragen omgevingsvergunningen fietsparkeren nabij bestemming meenemen		
Aansluiting op regionale fietsroutes	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Starten met verkenning naar verbeteren aansluiting op regionale (snel)fietsroutes		
Werkgeversaanpak	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Aan de hand van de Brabantse Mobiliteit Index (BMI) maatregelen uitwerken		
Financiële stimulans voor fietsen	Faciliteren van fietsers	Financiële stimulans bij aanschaf en gebruik van fietsen voor werknemers (onderdeel BMI)		
Stimuleren van carpoolen en thuiswerken	Effectief omgaan met ruimte en middelen	Uitwerken plan om carpoolen en thuiswerken te stimuleren (onderdeel BMI)		
Gecombineerd gebruik van parkeerterreinen	Effectief omgaan met ruimte	In samenwerking met werkgevers plan opstellen voor het gecombineerd gebruik van parkeerterreinen		
Fietsparkeren bij HOV-haltes	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Verkenning fietskluizen bij (HOV-)bushaltes voor particuliere fietsen		
Deelmobiliteit bij HOV-haltes	Vergroten van bereik met het openbaar vervoer	Stimuleren aanbod deelmobiliteit bij de (HOV-) bushaltes		
Verbeteren reistijd van het openbaar vervoer richting grotere ov-haltes	Effectiviteit en gebruik van het openbaar vervoer verhogen	Mogelijkheden onderzoeken voor reistijdwinst ov-verbindingen		
Toevoegen van mobiliteitshub	Aanbod en vindbaarheid deelmobiliteit verbeteren	Verkenning starten naar gedragen en strategische locaties voor de toevoeging van deelmobiliteit, eventueel door middel van mobiliteitshub		
Autodelen binnen het plangebied	Elektrische deelmobiliteit volwaardig alternatief voor zakelijk rijden	Deelmobiliteit verkennen in de vorm van autodeel initiatieven tussen verschillende bedrijven voor zakelijk rijden		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELLEN

LOCATIETYPE 5 GROOTSCHALIGE DISTRIBUTIE

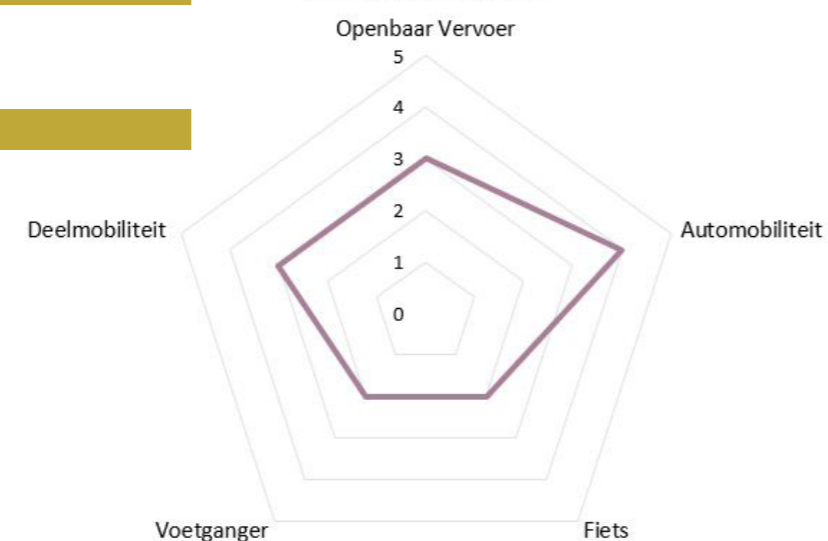
REFERENTIELOCATIES

- ◉ VORSTENGRAFDONK (GEMEENTE OSS)
- ◉ REGIONAAL BEDRIJVENPARK LAARAKKER (GEMEENTE CUIJK)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- De voetganger vervult een bescheiden rol.
- Fietsbereikbaarheid is goed over doorgaande fietsroutes.
- Openbaar vervoer vervult een belangrijke rol in het bereiken van locaties.
- Deelmobiliteit vergroot bereik ov en voorziet in zakelijke reizen.
- Goede doorstroming op toegangswegen en bij voorkeur direct aansluiting op snelweg.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Elektrische laadpunten	Elektrisch rijden stimuleren	Laadstrategie opzetten om in het gebied meer elektrische laadpalen te realiseren		
Werkgeversaanpak	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Aan de hand van de Brabantse Mobiliteit Index (BMI) maatregelen uitwerken		
Prioriteren fietsinfrastructuur in de openbare ruimte	Meer fietsgebruik van en naar de locatie	Extra fietsinfrastructuur aanleggen in het gebied. Elke straat is veilig en toegankelijk en de fiets heeft een duidelijke positie in het gebied		
Doorfietsroutes – Aansluiting of toevoegen van doorgaande fietsroutes van hoogwaardige kwaliteit	Faciliteren van fietsers	Verkenning starten naar aansluiting op doorgaande fietsroutes in de omgeving		
Toevoegen HOV-lijn en halte	Bereikbaarheid en kwaliteit openbaar vervoer verbeteren	Mogelijkheid onderzoeken voor snellere, comfortabele en frequentere verbindingen van en naar grotere ov-knooppunten in de omgeving		
Deelmobiliteit bij ov-haltes	Vergroten van bereik met het openbaar vervoer	Business case uitwerken voor deelmobiliteit bij ov-haltes		
Gecombineerd gebruik van parkeerterreinen	Effectief omgaan met ruimte	Alle bushaltes voorzien van dynamische informatie en comfortabele wachtruimte		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELEN

LOCATIETYPE 6 CAMPUS

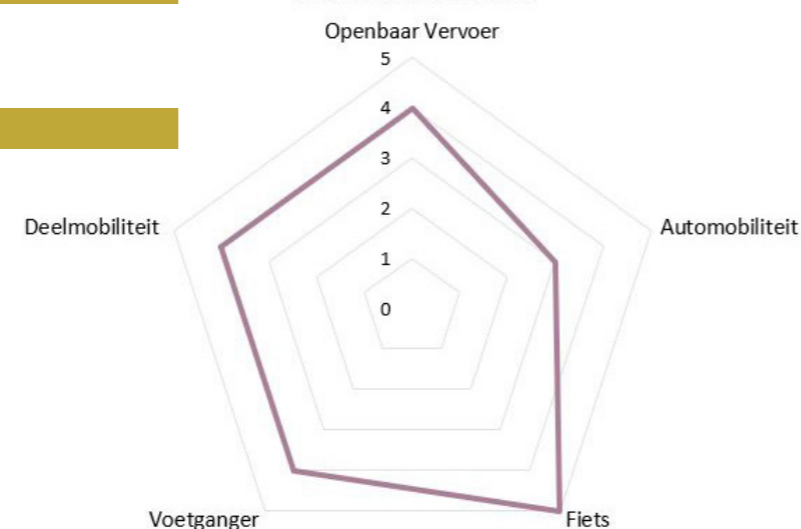
REFERENTIELOCATIES

- ◉ PIVOT PARK (GEMEENTE OSS)
- ◉ INNOVATIEDISTRICT (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Nadruk op de voetganger: aantrekkelijke looproutes.
- Goede fietsbereikbaarheid via doorgaande fietsroutes en goede stallingen.
- Goede ov-verbindingen met haltes nabij de bestemmingen.
- Toegankelijke en aantrekkelijke voetgangersroutes verbinden de gebouwen.
- Deelmobiliteit zorgt voor flexibiliteit, met name in zakelijke mobiliteit.
- Geconcentreerd parkeren op een of meerdere plekken en toegankelijke looproutes.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Verbeteren voetgangersnetwerk	Faciliteren van voetgangers in het gebied en directere looproutes mogelijk maken	Verbeteren van de voetgangersvoorzieningen van en naar de locatie		
Doorfietsroutes – Aansluiting op doorgaande fietsroutes	Faciliteren van fietsers	Verkenning naar betere aansluiting van locatie op doorgaande fietsroutes		
Fietsparkeervoorzieningen vlakbij bestemming	Faciliteren van fietsers	Verbeteren fietsenstallingen vlakbij bestemmingen. Bij nieuwbouw- en herontwikkelingen als eis opnemen bij de vergunningaanvraag		
Frequentie van openbaar vervoer vergroten	Effectiviteit en gebruik van het openbaar vervoer verhogen	Vanaf het station Oss snelle en comfortabele bussen laten rijden.		
Werkgeversaanpak	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Aan de hand van de Brabantse Mobiliteit Index (BMI) maatregelen uitwerken		
Ontwikkelen mobiliteitshubs	Duurzame mobiliteit effectief aanbieden	Locatiestudie naar mobiliteitshubs en vraag naar deelmobiliteit starten		
Geofencing	Vindbaarheid deelmobiliteit en tegengaan verrommeling van de openbare ruimte	Gebieden aanwijzen voor geofencing van deelmobiliteit, al dan niet in combinatie met mobiliteitshub		
Route- en locatie aanduiding deelmobiliteit	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Route- en locatieaanduiding in de openbare ruimte aanbrengen ten behoeve van vindbaarheid		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELEN

LOCATIETYPE 7 GEZONDHEIDSZORG

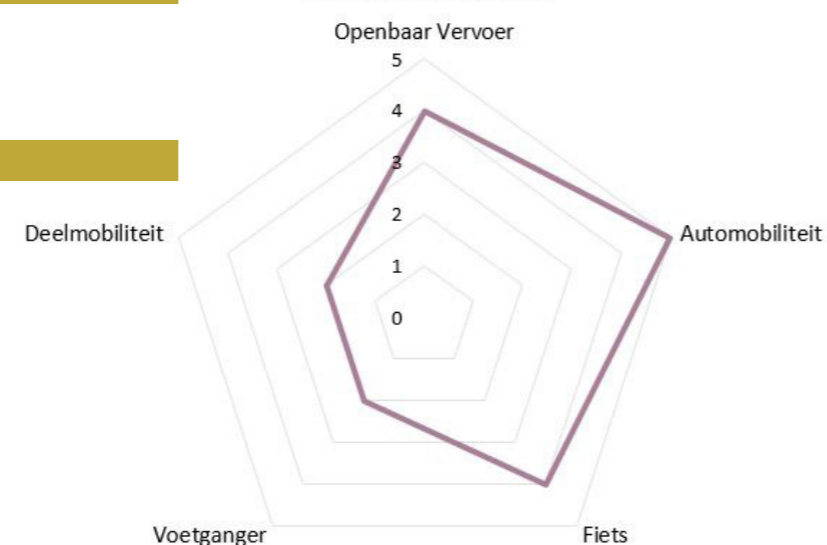
REFERENTIELOCATIES

- ⊙ ZIEKENHUIS BERNHOVEN (GEMEENTE UDEN)
- ⊙ MAASZIEKENHUIS PANTEIN (GEMEENTE BOXMEER)
- ⊙ JEROEN BOSCH ZIEKENHUIS (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Externe bereikbaarheid te voet minder belangrijk; in het gebied goede looproutes.
- Aangesloten op doorgaande fietsroutes.
- Openbaar vervoer rijdt frequent in verschillende windrichtingen.
- Deelmobiliteit biedt niet direct een toevoeging.
- Autobereikbaarheid is goed, parkeren kan op een centrale parkeerplaats.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Doorfietsroutes – Aansluiting op van doorgaande fietsroutes van hoogwaardige kwaliteit	Faciliteren van fietsers	De fietsbereikbaarheid van de zorginstelling vergroten door duidelijkere aansluitingen te bieden aan het omliggend fietsennet		
Werkgeversaanpak	Duurzame mobiliteit onder werknemers stimuleren	Aan de hand van de Brabantse Mobiliteit Index (BMI) maatregelen uitwerken		
Opwaarderen ov-halte en lijnvoering	Bereikbaarheid en kwaliteit openbaar vervoer verbeteren	Verblijfskwaliteit bushalte verbeteren en onderzoeken mogelijkheden verbeteren busverbindingen		
Verbeteren fijnmazig voetgangersnetwerk	Faciliteren van voetgangers in het gebied en directere looproutes mogelijk maken	Verkenning naar verbeteren voetgangersinfrastructuur in de omgeving van de zorginstelling, bij voorkeur vrijliggende voetpaden		
Duurzame mobiliteit als onderdeel op de website	Bewustere keuze van bezoekers en personeel	Fietsen, fietsparkeren en bereikbaarheid ov opnemen in website zorginstelling		
Uitbreiden aanbod openbare oplaadpunten	Ontwikkeling elektrisch vervoer faciliteren	Laadstrategie uitwerken voor realisatie laadpunten		
Realisatie overdekte fietsenstalling en oplaadpunten e-bikes	Fietsen aantrekkelijker maken door betere voorzieningen te bieden	Verkennen mogelijkheden overdekte fietsenstalling met oplaadpunten e-bikes		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELEN

LOCATIETYPE 8 ONDERWIJS

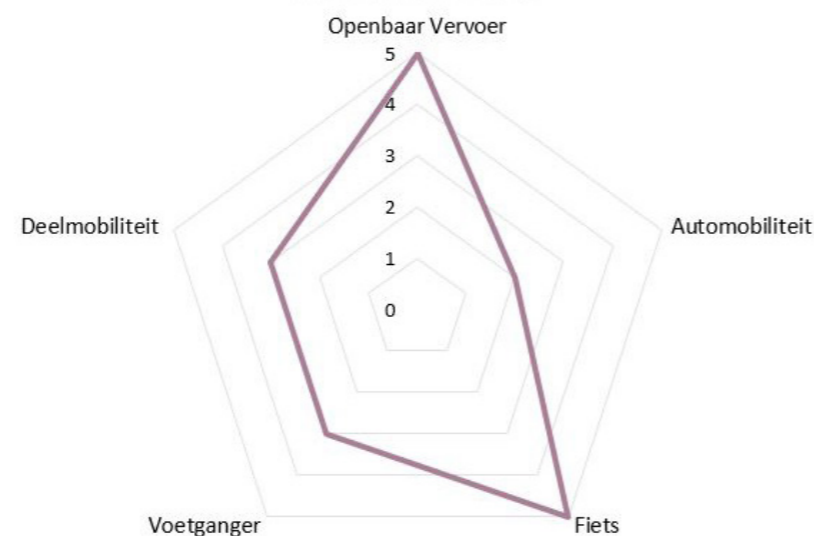
REFERENTIELOCATIES

- ◉ ONDERWIJSBOULEVARD (GEMEENTE 'S-HERTOGENBOSCH)
- ◉ DR. SAAL VAN ZWANENBERGSINGEL (GEMEENTE OSS)

BEREIKBAARHEIDSPROFIEL

- Veilige looproutes op en rond de locatie van belang.
- Goede fietsbereikbaarheid voor korte en langere afstanden.
- De locaties zijn goed ontsloten met frequent rijdend openbaar vervoer.
- Deelmobiliteit is aanwezig en vergroot bereik ov.
- Geclusterd parkeren op enige afstand van de bestemming.

Gewenste situatie

OMSCHRIJVING MAATREGEL	BEOOGD RESULTAAT	DOELSTELLING	TERMIJN	KOSTEN-EFFECTIVITEIT
Fietsparkeervoorzieningen vlakbij bestemming	Faciliteren van fietsers	Locaties stimuleren meer stallingsvoorzieningen te treffen voor fietsers		
		Bij nieuwbouw-ontwikkelingen dit als eis opnemen bij de vergunningaanvraag		
Doorfietsroutes – Aansluiting op doorgaande fietsroutes van hoogwaardige kwaliteit	Faciliteren van fietsers	Verkennen betere aansluiting op doorgaande fietsroutes		
Stimuleren parkeren op P+R-locaties	Auto's minder dominante plek in openbare ruimte	Aantrekkelijkheid P+R vergroten		
Uitbreiden aanbod openbare oplaadpunten	Ontwikkeling elektrisch vervoer faciliteren	Laadstrategie uitwerken voor realisatie laadpunten		
Onderzoek bereikbaarheid per bus	Effectiviteit en gebruik openbaar vervoer verhogen	Onderzoeken mogelijkheid optimalisatie ov-verbindingen met ov-knooppunten en omliggende kernen		
Looproutes verbeteren	Veilige, comfortabele looproutes.	Realisatie fijnmazige en veilige voetgangersinfrastructuur in en naar het gebied		

SET VAN MOGELIJKE MAATREGELEN

En verder: van maatregelpakket naar projecten

Met behulp van het stappenplan dat is uitgewerkt in deze inspiratiebundel heeft u een beeld kunnen krijgen van kansrijke maatregelen die de duurzame bereikbaarheid van uw locatie kunnen verbeteren. Voor een verdere uitwerking van de maatregelen zijn in ieder geval de volgende aspecten van belang.

PAK DE VERBETERINGEN LOCATIESPECIFIEK AAN

De locaties zijn ingedeeld naar locatiemilieu en -type. Voor alle locatietypen is een ambitieniveau voor 2030 op het gebied van duurzame bereikbaarheid bepaald. Aan de hand van deze stip op de horizon moet een aanpak passend bij de kenmerken van de locatie opgesteld worden om te komen tot een zo goed mogelijk resultaat. Daarbij moet de aanpak van de duurzame bereikbaarheid locatiespecifiek ingestoken worden. Elke locatie is anders. Locaties zijn vaak, vanwege specifieke kenmerken, niet met elkaar te vergelijken.

BETREK PARTIJEN OP DE LOCATIE IN DE AANPAK

Door partijen op de locatie te betrekken in het proces om te komen tot een aanpak op het gebied van duurzame bereikbaarheid, wordt duidelijk wie aan zet is en ontstaat er creativiteit en draagvlak. Hierdoor nemen maatregelen in effectiviteit toe. Het betrekken van partijen kan op verschillende manieren en is afhankelijk van de situatie. In de ene situatie is een maatregel de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente, maar er kan ook sprake zijn van een samenwerking tussen overheden, tussen private partijen of van een publiek-private samenwerking.

BLIJF ONTWIKKELINGEN MONITOREN, ELKE STAP VOORUIT IS ER ÉÉN

Verlies de aanpak van duurzame bereikbaarheid niet uit het oog. Vooral bij een langere doorlooptijd van projecten (maatregelen en uitwerkingen) kan dat risico zich voordoen. Monitor daarom ontwikkelingen en ijkpunten: wat hebben we al bereikt? Elke stap vooruit is een vorm van progressie en moet gevierd worden. Maar kijk daarna ook weer verder: wat kunnen we nog méér doen?

Deze inspiratiebundel is opgesteld op basis van de eindrapportage 'Duurzame bereikbaarheid referentielocaties Regio Noordoost Brabant'.

Inspiratiebundel Duurzame bereikbaarheid

AUTEURS

Stijn Altena en Ernst Malipaard (Sweco)
Rick Meijerink (Stec groep)

2 december 2021